

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
รหัส ๑๐๑ ๓๒๖ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ
Buddhism and Peace

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์/สาขาวิชา	วิทยาเขตขอนแก่น / วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น / สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๑๐๑ ๓๒๖ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ Buddhism and Peace
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พระพุทธศาสนา/ หมวดวิชาการศึกษาเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหาภิรวัชกรณ์ อัสมาลี, ผศ.ดร. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ดร.อินตอง ชัยประโคน อาจารย์ผู้สอน ดร.อินตอง ชัยประโคน
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๔ / ๒๕๖๘
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสมมหาเถร) ตำบล โคสีย์ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพตามแนวทางพระพุทธศาสนา ทั้งในด้านแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแก้ไขความขัดแย้ง โดยเน้นการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการคลี่คลายปัญหาความรุนแรงและความขัดแย้งในสังคมร่วมสมัย อีกทั้งสามารถเปรียบเทียบแนวคิดด้านสันติภาพในพระพุทธศาสนากับทัศนะของโลกตะวันตกได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ

๑. วัตถุประสงค์

ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ :

๑. อธิบายความหมายและหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ ทั้งในมิติพระพุทธศาสนาและแนวคิดของฝ่ายตะวันตกได้อย่างถูกต้อง
๒. อธิบายรูปแบบของปัญหาและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งตามแนวทางพระพุทธศาสนาได้
๓. มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในพระพุทธศาสนากับทัศนะของฝ่ายตะวันตกได้
๔. รู้วิธีและเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักธรรมและแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคสังคมร่วมสมัยได้อย่างเหมาะสม

ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม

๑. ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างสันติภาพตามหลักพระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ
๒. มีความสามารถในการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งตามแนวทางพระพุทธศาสนาและแนวคิดสันติภาพ ด้วยวิจารณ์ญาณทางจริยธรรม
๓. สามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมและกระบวนการเสริมสร้างสันติภาพในทางพระพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมร่วมสมัยได้อย่างเหมาะสม

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบ e-Learning ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยีการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑

๒. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาการให้สอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์ และแนวโน้มทางวิชาการร่วมสมัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์หลักธรรมที่เกี่ยวกับการระงับความขัดแย้ง ตลอดจนหลักการและวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งตามแนวทางพุทธ โดยเฉพาะรูปแบบและวิธีการแห่งสังฆสามัคคี พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับแนวคิดเรื่องสันติภาพตามทัศนะของโลกตะวันตก เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงบูรณาการระหว่างพระพุทธศาสนาและกระแสสันติภาพร่วมสมัย			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล - อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ ๐๘๐ - ๑๙๖ ๘๐๐๙ และทาง Line ID ๐๘๐ - ๑๙๖ ๘๐๐๙ - Facebook นายอินตอง ชัยประโคน - แนะนำแนวคณะพุทธศาสตร์ ห้อง ๓๑๑ ชั้น ๓ อาคาร ๑๐๐ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และ ความรับผิดชอบ ตลอดจนวินัยใน ตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วม

	ร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ	- มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งนำเอาภาษาบาลี สันสกฤตไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน(จาก มคอ. ๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
●	●	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	●

๑. คุณธรรม จริยธรรม																				
๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา																				
พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข และเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ให้นิสิตสามารถพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาพระพุทธศาสนากับสันติภาพ โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้ (๑) ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (๒) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับ ความสำคัญของปัญหา (๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม																				
๑.๒ วิธีการสอน																				
- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิชา พระพุทธศาสนากับสันติภาพ - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้นิสิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง - บทบาทสมมติ																				
๑.๓ วิธีการประเมินผล																				
- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม																				

- ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒. ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ ตลอดจนแนวทางการจัดการความขัดแย้งตามหลักพุทธธรรม และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมร่วมสมัยได้อย่างเหมาะสม
๒.๒ วิธีการสอน จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการหลากหลาย ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และการมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าบทความหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสรุปและนำเสนอในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL) และการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) ภายใต้แนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning)
๒.๓ วิธีการประเมินผล - การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค โดยใช้ข้อสอบที่เน้นการวัดความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพทางพระพุทธศาสนา - การนำเสนอผลงานจากการสรุปบทความหรือข้อมูลที่ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ - การวิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อประเมินความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์และการประยุกต์ใช้แนวทางเชิงพุทธในการจัดการความขัดแย้ง
๓. ทักษะทางปัญญา
๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบ ตลอดจนความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับหลักพุทธธรรม
๓.๒ วิธีการสอน - มอบหมายให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และนำเสนอผลการศึกษาเพื่อฝึกการคิดอย่างมีระบบและวิจารณญาณ - จัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนมุมมองและการคิดวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสันติภาพ - วิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อฝึกการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง

- จัดกิจกรรมสะท้อนแนวคิด (Reflection) จากประสบการณ์หรือพฤติกรรมของตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างลึกซึ้งและเชื่อมโยงกับหลักพุทธธรรม
๓.๓ วิธีการประเมินผล - การสอบกลางภาคและปลายภาค โดยใช้ข้อสอบที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์สถานการณ์จริง หรือการวิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ เพื่อประเมินความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและมีวิจารณญาณ - การประเมินผลจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา เพื่อสะท้อนความเข้าใจเชิงลึก และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา - พัฒนาทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน โดยส่งเสริมการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และการเคารพความคิดเห็นที่หลากหลาย - ส่งเสริมภาวะผู้นำและความสามารถในการเป็นผู้ตามที่ดี ผ่านการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ - พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วงภายในระยะเวลาที่กำหนด
๔.๒ วิธีการสอน - จัดกิจกรรมกลุ่มให้นิสิตร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษา เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการพัฒนาทักษะการสื่อสาร - มอบหมายงานทั้งในรูปแบบรายกลุ่มและรายบุคคล รวมถึงการอ่านบทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม - ให้นิสิตจัดทำและนำเสนอรายงานในชั้นเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และการถ่ายทอดความรู้ต่อผู้อื่น
๔.๓ วิธีการประเมินผล - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ / พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (รายงานสรุปรวมยอดความรู้)

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะการสื่อสารทั้งด้านการพูด การฟัง และการเขียน ผ่านกระบวนการจัดทำรายงานและการนำเสนอผลงานในชั้นเรียน
- ส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการตีความข้อมูลเชิงเหตุผล
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นและเลือกใช้อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานและอภิปรายทางวิชาการ
- ฝึกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารทางวิชาการ เช่น การส่งงานผ่านอีเมล ระบบ LMS หรือแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ
- ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมในการจัดทำและนำเสนอรายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมให้นักเรียนจัดทำรายงานที่ใช้การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและแหล่งข้อมูลวิชาการ พร้อมการนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น PowerPoint, Infographic หรือวิดีโอ
- จัดกิจกรรมฝึกทักษะการสื่อสาร โดยให้นักเรียนฝึกการพูด การอภิปรายกลุ่ม และการเขียนบทความสรุปจากกรณีศึกษา
- ฝึกการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การส่งงานผ่านอีเมลหรือระบบจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (LMS), การจัดประชุมกลุ่มย่อยผ่าน Zoom หรือ Google Meet

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- ระเมินจากรายงานที่นักเรียนจัดทำ โดยพิจารณาความถูกต้องของข้อมูล การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการจัดรูปแบบการนำเสนออย่างมีอาชีพ
- ประเมินทักษะการสื่อสารจากการนำเสนอผลงานในชั้นเรียน ทั้งในด้านเนื้อหา ความชัดเจน และการใช้ภาษาอย่างเหมาะสม
- ประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจากความสามารถในการส่งงานผ่านระบบออนไลน์ การจัดรูปแบบสื่อประกอบการนำเสนอ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	-แนะนำรายวิชา ขอบเขตเนื้อหาวิชา	๓	-บรรยายโดยใช้ Power	ดร.อินตอง ชัย

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-มอบหมายรายงานกลุ่มและงานเดี่ยว - แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติภาพแนวคิดเรื่องสันติภาพ		Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ	ประโคน/พร้อม คณะ
๒	-แนวคิดเรื่องสันติภาพในทัศนะ ตะวันตก -ตะวันออก -แนวคิดเรื่องสันติภาพในทางพระพุทธศาสนา	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๓	อิทธิพลของแนวคิดเรื่องสันติภาพที่มีต่อโลกปัจจุบัน	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๔	หลักคำสอนทาง-พระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ หลักธรรมที่เป็นกฎธรรมชาติ -ปัจจุสมุปบาท -อริยสัจ ๔	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๕	(ต่อ) -ไตรลักษณ์ -นิพพาน -ไตรสิกขา	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๖	หลักธรรมที่เป็นกฎทางจริยธรรม -วินัย-อธิกธรรมาสน์ -กรรม	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ	ดร.อินตอง ชัยประโคน/ พร้อมคณะ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			-อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	
๗	ต่อ) -เมตตาพรหมวิหาร -สราณียธรรม -อภัยทาน	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๘	สอบกลางภาค	๓		ดร.อินตอง ชัยประโคน
๙	-แนวคิดและประเภทปัญหาความขัดแย้ง ในทางพระพุทธศาสนา ความหมายของความขัดแย้ง -ในแง่ธรรม -ในแง่วินัย	๓	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาขัดแย้ง	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๑๐	(ต่อ) ป่อเกิดความขัดแย้งในทาง พระพุทธศาสนา -เกิดจากปัจจัยภายใน -เกิดจากปัจจัยภายนอก	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัยประโคน/ พร้อมคณะ
๑๑	- (ต่อ) ประเภทของความขัดแย้งคุณ และ ลงโทษของความขัดแย้งในทางพระพุทธ ศาสนา	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๑๒	- รูปแบบและวิธีการจัดการความขัดแย้ง ในทางพระพุทธศาสนา -แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยใช้ อธิกรณ์สมถวิธี	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	
๑๓	(ต่อ) -แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยเมตตา อภัยทาน อุเบกขา และสราณียธรรม	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๑๔	- เปรียบเทียบระหว่างรูปแบบและวิธี แก้ปัญหาในทางพระพุทธศาสนากับทัศนะ ตะวันตก	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๑๕	- การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องสันติภาพ ในทางพระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหา สังคมปัจจุบัน	๓	-บรรยายโดยใช้ Power Point -เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา กับสันติภาพ -อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	ดร.อินตอง ชัย ประโคน/พร้อม คณะ
๑๖	สอบปลายภาค	๓		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	- ทดสอบย่อยครั้งที่ ๑	๔	๕ %	๑๐ %
	- สอบกลางภาค	๘	๑๐ %	
	- ทดสอบย่อยครั้งที่ ๒	๑๒	๕%	
	- สอบปลายภาค	๑๖	๕๐ %	

๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%	๑๐ %
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%	๖๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก ๑. พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒. ๒. พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). มองสันติภาพผ่านภูมิหลังอารยธรรมโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๒. ๓. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (นิตฺยปญฺญการ), “รูปแบบการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธี: ศึกษาวิเคราะห์กรณีลุ่มน้ำตาช้าง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗) ๔. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (นิตฺยปญฺญการ) พุทธสันติวิธี : การบรรณาการหลักการและเครื่องมือ จัดการความขัดแย้งกรุงเทพมหานคร : เซ็นจูรี ๒๕๕๔. ๕. พระวิมาน คมกัปปญฺโญ (ตริกมล). “การศึกษาวิเคราะห์ศีล ๕ ในฐานะเป็นรากฐานของสันติภาพ”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช, ๒๕๕๕. ๖. ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล, มนุษย์กับสันติภาพ, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒) ๗. รุ่งธรรม ศุจิธรรมรักษ์. เอกสารการสอนขงวิชา สันติศึกษา (Peace Studies) หน่วยที่ ๑ - ๗. หน่วยที่ ๑ สันติศึกษากับสันติภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ๒๕๔๕. ๘. จำนงค์ ทองประเสริฐ. พระพุทธเจ้ากับแผนการก่ออิสรภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : เอดิสัน เพรส โพรดักส์, ๒๕๕๑.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ เอกสารประกอบการสอน
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ไม่มี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา เพื่อให้สามารถประเมินประสิทธิผลของรายวิชาได้อย่างรอบด้านและสะท้อนความคิดเห็นจากผู้เรียนอย่าง

แท้จริง รายวิชานี้ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ดังนี้: - การจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการสอน และการเรียนรู้ของนิสิต - การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตระหว่างการเรียนการสอน ทั้งในชั้นเรียนและระหว่างทำกิจกรรมกลุ่ม - การใช้แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา ที่ออกแบบให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้และเนื้อหาวิชา - การเปิดช่องทางรับฟังข้อเสนอแนะของนิสิตผ่านเว็บบอร์ดหรือระบบสื่อสารออนไลน์ ที่อาจารย์ผู้สอนจัดเตรียมไว้ เพื่อส่งเสริมการสะท้อนคิดและการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน การประเมินคุณภาพการสอนของผู้สอนในรายวิชานี้ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้: - การสังเกตการณ์สอนโดยเพื่อนร่วมทีมการสอน หรือคณาจารย์ในภาควิชา เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพที่นำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ - การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจากการสอบวัดผลทั้งระหว่างเรียนและปลายภาค เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้กับเป้าหมายรายวิชา - การดำเนินการทวนสอบผลการประเมินการเรียนรู้ โดยเปรียบเทียบผลการประเมินกับเป้าหมายของรายวิชา และผลสะท้อนจากผู้เรียน เพื่อประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้
๓. การปรับปรุงการสอน จากผลการประเมินการสอนที่ได้ดำเนินการในหัวข้อ ๒ ก่อนหน้า รายวิชานี้จึงได้นำผลสะท้อนมาสู่การปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีกลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังนี้: - การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างคณาจารย์ในหลักสูตรหรือรายวิชาใกล้เคียง เพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี - การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และการวิจัยนอกชั้นเรียน เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต รวมถึงประสิทธิภาพของสื่อและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการสอนอย่างมีหลักฐานรองรับ
๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา ระหว่างกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา มีการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายหัวข้อ โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งดำเนินการผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามความคิดเห็นของนิสิต การสุ่มตรวจผลงานของนิสิต และการพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย เพื่อให้มั่นใจว่าการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมาย หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนและมีการประกาศผลการเรียนแล้ว ได้ดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมของรายวิชา ดังนี้: - ดำเนินการทวนสอบการให้คะแนนโดยการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตจากอาจารย์ภายนอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำรายวิชา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ - ตั้งคณะกรรมการในระดับสาขาวิชา เพื่อร่วมตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการประเมินผล โดยตรวจสอบทั้ง

ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนน และเกณฑ์การให้คะแนนด้านพฤติกรรม เพื่อประกันมาตรฐานทางวิชาการของรายวิชา

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

จากผลการประเมินรายวิชาและการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามที่ได้ดำเนินการในข้อก่อนหน้า รายวิชานี้ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้:

- ดำเนินการปรับปรุงเนื้อหาวิชาและแนวทางการจัดการเรียนการสอนทุก ๓ ปี หรือเมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามข้อ ๔ เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมและวิชาการ
- พิจารณาการเปลี่ยนแปลงหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตได้รับมุมมองที่หลากหลายในการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชา โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์วิจัย แนวคิดใหม่ หรือกรณีศึกษาเฉพาะทางของอาจารย์แต่ละท่าน

รับรองตามนี้

(ด.อินตอง ชัยประโคน)

ผู้บรรยายรายวิชา

พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์

รับรองตามนี้

(พระมหาภิรัฐภรณ์ อัสมาลี, ผศ.ดร.)

ประธานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา